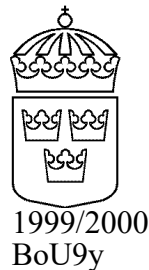

Bostadsutskottets yttrande

1999/2000:BoU9y

Preliminära ramar för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande

Till finansutskottet

Finansutskottet har beslutat att bereda bl.a. bostadsutskottet tillfälle att avge yttrande över 2000 års ekonomiska vårproposition, jämte de motioner som kan komma att väckas, i de delar som berör utskottets beredningsområde.

I detta yttrande behandlas förslag om preliminär beräkning av ram för utgiftsområde 18 för åren 2001–2003 samt ett motionsförslag om fastighetsskatt.

Sammanfattning

Bostadsutskottet tillstyrker regeringens förslag till preliminär beräkning av medelstillsdelning för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande för åren 2001–2003. Utskottet avstyrker motstående motionsförslag samt ett förslag om ett tillkännagivande om fastighetsskatten.

Avvikande meningar (m), (kd) och (c) har avgivits till förmån för förslagen om medelstillsdelning avseende utgiftsområde 18 i respektive partimotion. Vad gäller förslaget om fastighetsbeskattningen har en avvikande mening (m) avgivits samt två särskilda yttrande, (kd) respektive (c).

Propositionen

Bostadsutskottet behandlar i detta yttrande regeringens förslag i proposition 1999/2000:100 att riksdagen

6. godkänner den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för åren 2001–2003 enligt tabell 7.1 som riktlinje för regeringens budgetarbete,

Yrkandet behandlas endast i vad avser utgiftsområde 18.

Motionerna

I yttrandet behandlas de med anledning av propositionen väckta motionerna

1999/2000:Fi12 av Bo Lundgren m.fl. (m) vari yrkas

6. att riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för åren 2001–2003 i enlighet med vad som anförts i motionen om riktlinje för budgetarbetet,

1999/2000:Fi13 av Alf Svensson m.fl. (kd) vari yrkas

3. att riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för åren 2001–2003 enligt tabell 9.1 som riktlinje för regeringens budgetarbete (avsnitt 9),

1999/2000:Fi14 av Lennart Daléus m.fl. (c) vari yrkas

17. att riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområdena 1–27 åren 2001–2003 som riktlinjer för regeringens arbete i enlighet med vad i motionen anförts,

1999/2000:Fi15 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari yrkas

6. att riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för åren 2001–2003 som redovisas i motionen som riktlinjer för regeringens budgetarbete (tabell A),

17. att riksdagen, beträffande utgiftsområde 18, som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om reformer på bostadsmarknaden,

1999/2000:Fi39 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m)

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om frysta omräkningstal och sänkt fastighetsskatt.

Motionerna behandlas i de delar de berör bostadsutskottets beredningsområde.

Utskottet

Den preliminära ramen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003

Utgiftsområde 18 består främst av plan-, bygg- och bostadsväsendet, länsstyrelserna, lantmäteriverksamheten samt stöd till ekologisk omställning och utveckling. För år 2000 uppgår de totala anslagen inom utgiftsområdet enligt riksdagens beslut hösten 1999 till ca 15,6 miljarder kronor. Regeringen beräknar ramen för utgiftsområde 18 för år 2001 till 11 984 miljoner kronor, för år 2002 till 11 277 miljoner kronor och för år 2003 till 10 882 miljoner kronor.

Minskningen av den preliminära ramen i förhållande till innevarande budgetår beror på minskade utgifter inom flera anslag. Utgifterna för statliga garantier för investeringar i bostäder har minskat till följd av färre aktualiserade skador inom resultatområdet äldre garantier. Anslaget för bostadsbidrag beräknas kunna minska i förhållande till tidigare prognoser framför allt till följd av ökande hushållsinkomster. Anslaget för räntebidrag har minskat kraftigt under de senaste åren. I förhållande till prognosen i budgetpropositionen för 2000 ökar emellertid utgifterna på anslaget för åren 2001 respektive 2002. Ökningen beror på att beräkningarna nu baseras på en högre räntenivå. Av det underlag för beräkningen av utgiftsområde 18 som redovisas i vårpropositionen framgår vidare att vid beräkningen bl.a. tagits hänsyn till:

- utgifter för det av riksdagen beslutade bidraget till bostadsinvesteringar som främjar ekologisk hållbarhet,
- utgifter för det tillfälliga investeringsbidrag för anordnande av studentbostäder som regeringen föreslagit i den ekonomiska vårpropositionen,
- ett beräknat medelstillskott om 10 miljoner kronor till Fonden för fukt- och mögelskador år 2001 och 2002,
- beräknade medel om 25 miljoner kronor per år under perioden 2001–2003 för länsstyrelsernas administration av skogsinköp.

Regeringens beräkning av de preliminära utgiftsramarna utgår dessutom från att satsningen på lokala investeringsprogram skall förlängas till att även omfatta år 2003. Regeringen beräknar 900 miljoner kronor för denna verksamhet.

I fyra partimotioner läggs fram alternativa förslag till hur ramen för anslagsområde 18 bör beräknas för åren 2001–2003.

Enligt Moderata samlingspartiets partimotion 1999/2000:Fi12 yrkande 6 i motsvarande del bör utgifterna för utgiftsområde 18 minskas med 1 692, 2 823 respektive 2 764 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för åren 2001–2003. Minskningen anges vara möjlig bl.a. genom att

- räntebidragen trappas ned snabbare samtidigt som fastighetsskatten sänks,
- inga subventioner utgår för ny- och ombyggnader fr.o.m. år 2001,
- bostadsbidragen renodlas till att endast gå till barnfamiljer för att på längre sikt växlas mot sänkt skatt,
- kostnaderna för Boverket skärs ned,
- stödet till de lokala investeringsprogrammen avvecklas.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 1999/2000:Fi13 yrkande 3 i motsvarande del att ramen för utgiftsområde 18 bör minskas med 375 miljoner kronor år 2001 i förhållande till regeringsförslaget. Därefter föreslås minskningar av ramen med 624 miljoner kronor år 2002 och med 942 miljoner kronor år 2003. Förändringen i förhållande till regeringsförslaget uppkommer dels genom förstärkningar inom vissa områden, dels genom vissa besparingar. Förstärkningarna inom utgiftsområdet innebär att:

- villkoren för bostadsbidrag förbättras genom att de individuella inkomstgränserna slopas, reglerna om bidragsgrundande bostadsyta ändras samt genom att den barnrelaterade delen av bostadsbidraget höjs,
- ett nytt anslag inrättas för förbättrad inomhusmiljö och allergisanering,
- ett nytt anslag inrättas för handikappkunskap i arkitektutbildningen.

De förordade besparingarna innebär att:

- räntebidragen trappas av snabbare och inga bidrag beviljas till nya fastigheter,
- stödet till de lokala investeringsprogrammen avvecklas.

Enligt Centerpartiets partimotion 1999/2000:Fi14 yrkande 17 i motsvarande del bör utgifterna på utgiftsområde 18 minskas med 1 415 miljoner kronor år 2001, 1 190 miljoner kronor år 2002 samt 900 miljoner kronor år 2003 i förhållande till regeringens förslag. Minskningen motiveras med att stödet till de lokala investeringsprogrammen bör avvecklas.

I Folkpartiets partimotion 1999/2000:Fi15 yrkande 6 i motsvarande del förordas att bostadsbidragen delvis växlas mot en generell skattereduktion för barnfamiljer. Vidare förordas att stödet till de lokala investeringsprogrammen avvecklas. Detta bedöms leda till minskningar av ramen för utgiftsområde 18 i förhållande till regeringsförslaget med 2 705, 2 300 respektive 1 930 miljoner kronor för åren 2001–2003. Folkpartiets syn på behovet av förändringar på bostadsmarknaden som anses påverka utgiftsområde 18 utvecklas ytterligare i partimotionens yrkande 17. Riksdagen föreslås göra ett tillkännagivande om bl.a. de kommunala bostadsföretagens roll, behovet av att förenkla planprocessen och nybyggnadsreglerna samt bruksvärdessystemets utformning.

Bostadsutskottet anför följande med anledning av förslagen i vårpropositionen och i de nu redovisade partimotionerna.

Under de senaste åren har behovet av minskade statsutgifter vid flera tillfällen lett till besparingar och omprioriteringar inom utgiftsområde 18 vilket i olika avseenden påverkat bygg- och bostadssektorn. Dessa besparingar har emellertid också bidragit till de påtagligt förbättrade statsfinanser som nu kan registreras. Det är mot denna bakgrund positivt att de bedömningar som regeringen redovisar som underlag för förslag om en preliminär ram för utgiftsområde 18 under den närmaste treårsperioden inte innehåller några åtgärder av besparingskaraktär. Tvärtom anser regeringen att det nu finns utrymme för vissa offensiva satsningar inom utgiftsområdet. Ett ekonomiskt utrymme är således beräknat för ett nytt bidrag för bostadsinvesteringar som främjar ekologisk hållbarhet, ett investeringsbidrag för anordnande av studentbostäder och en utvidgning av satsningen på lokala investeringsprogram. Vidare avses ytterligare medel tillföras Fonden för fukt- och mögelskador. Medel har också beräknats för länsstyrelsernas administration av skogsinköp.

Bostadsutskottet kan konstatera att flera av dessa satsningar avvisas i partimotionerna (m), (kd), (c) respektive (fp). I samtliga motioner föreslås exempelvis att stödet till de lokala investeringsprogrammen helt avvecklas. Vidare föreslås i flera motioner en avveckling av räntebidragen till ny- och ombyggda bostäder. Besparingar på bostadsbidragen föreslås i två av motionerna. Några beräkningar av de ökade boendekostnader som torde följa av dessa åtgärder redovisas emellertid inte.

De i flera fall kraftiga minskningar av ramen för utgiftsområde 18 som föreslås kan inte förstås på annat sätt än att motionärerna anser att de frågor som hanteras inom utgiftsområdet i fortsättningen bör tillmätas mindre betydelse. Den närmare innebörden i de åtgärder som anses leda fram till besparingarna framgår emellertid i flertalet fall inte av motionerna. Utskottet avstår därför från att i sak närmare kommentera underlaget till beräkningarna. Det kan emellertid erinras om att bostadsutskottet vid flera tidigare tillfällen kunnat påvisa att motsvarande beräkningar utgått från orealistiska antaganden. Vad gäller de nu aktuella motionerna synes motionärerna ha tillgoderäknat sig alltför stora besparingar av exempelvis den förordade avvecklingen av stödet till de lokala investeringsprogrammen. Detta stöd är så utformat att beslut om bidrag ofta fattas relativt lång tid innan utbetalning sker. För att uppnå de besparingar som tycks förutsättas i vissa motioner skulle därför många redan gjorda åtaganden från staten gentemot kommunerna inte kunna

fullföljas. En sådan ordning kan givetvis inte anses vara acceptabel. Även i övrigt kan den beräknade budgeteffekten av olika åtgärder i flera fall ifrågasättas. Det kan finnas skäl att återkomma till denna fråga vid höstens beredning av förslag om ramen för utgiftsområde 18 samt förslag om budgeten för år 2001.

Vad ovan anförts innebär att utskottet avstyrker förslagen i partimotionerna (m), (kd), (c) respektive (fp) om en preliminär beräkning av ramen för utgiftsområde 18 för åren 2001–2003. Vad gäller förslaget i fp-motionens yrkande 17 om ett tillkännagivande till regeringen om utgiftsområde 18 och behovet av reformer på bostadsmarknaden kan inte utskottet finna att något direkt samband föreligger med den nu aktuella frågan om en beräknad ram för utgiftsområdet under åren 2001–2003. Yrkandet avstyrks därför. De sakfrågor om utformningen av olika regelsystem för bostadssektorn som diskuteras i motionen faller däremot inom bostadsutskottets beredningsområde. Flera av dessa frågor kan förväntas komma att aktualiseras under det kommande riksdagsåret och kommer då att i vanlig ordning beredas av bostadsutskottet. Utskottet kan i sammanhanget erinra om att en omfattande översyn av flera av de frågor som motionärerna tagit upp för närvarande genomförs av en parlamentariskt sammansatt kommitté.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker bostadsutskottet att den i propositionen redovisade beräkningen av medelstilldelningen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003 används som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Fastighetsskatten

Förslag om att riksdagen i ett tillkännagivande skall framhålla behovet av förändringar av fastighetsskattesystemet läggs fram i motion 1999/2000:Fi39 (m) yrkande 3. Motionärerna anser att frysningen av taxeringsvärdena skall ligga kvar samt att fastighetsskatten för bostäder skall sänkas till 1,2 % år 2001, 1,1 % år 2002 och 1,0 % år 2003. Underlaget för skatten bör enligt motionen vara byggnadsvärdet samt halva markvärdet.

Även i de fyra ovan omnämnda partimotionerna finns överväganden om fastighetsskatteuttaget som underlag för yrkanden om statsbudgetens utgifter och inkomster, dock utan att några separata yrkanden i fråga om fastighets-skatten läggs fram. Övervägandena i Moderata samlingspartiets motion överensstämmer med motion 1999/2000:Fi39 (m). Kristdemokraterna anser att taxeringsvärdena varaktigt skall frysas, att fastighetsskatten på hyreshus varaktigt skall bestämmas till 1,2 % samt att skatten på egna hem skall sänkas till 1,3 % år 2002 och till 1,2 % år 2003. Fastighetsskatten föreslås beräknas enbart på en tredjedel av markvärdet överstigande 150 000 kr. I Centerpartiets partimotion förordas en fortsatt frysning av taxeringsvärdena samt att fastighetsskattesatsen sänks under perioden. Folkpartiet anser att frysningen av taxeringsvärdena skall behållas, att skattenivån successivt skall sänkas och att en schablonintäktsbeskattning skall införas för egna hem och bostadsrätter.

Bostadsutskottet kan konstatera att Fastighetsbeskattningskommittén för endast en dryg vecka sedan avlämnade sitt slutbetänkande (SOU 2000:34). Det förefaller mot denna bakgrund rimligt att ge såväl regeringen och riksdagen

gens ledamöter som berörda intresseorganisationer och övriga parter tillfälle att ta del av kommitténs överväganden och förslag utan att nu binda upp den fortsatta beredningen. Sett i ett bostadspolitiskt perspektiv är det också angeläget att effekterna på bostadssektorn av olika förändringar inom ramen för fastighetsskattesystemet kan analyseras ytterligare innan riksdagen tar ställning i frågan.

Motion 1999/2000:Fi39 (m) yrkande 3 avstyrks av utskottet.

Stockholm den 11 maj 2000

På bostadsutskottets vägnar

Knut Billing

I beslutet har deltagit: Knut Billing (m), Lennart Nilsson (s), Lilian Virgin (s), Owe Hellberg (v), Ulf Björklund (kd), Inga Berggren (m), Anders Yge-
man (s), Siw Wittgren-Ahl (s), Sten Lundström (v), Carl-Erik Skårman (m),
Helena Hillar Rosenqvist (mp), Rigmor Stenmark (c), Ewa Thalén Finné
(m), Leif Jakobsson (s) och Annelie Enochson (kd).

Avvikande meningar

1. Den preliminära ramen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003

Knut Billing (m), Inga Berggren (m), Carl-Erik Skårman (m) och Ewa Thalén Finné (m) anser att den del av bostadsutskottets yttrande som under rubriken Den preliminära ramen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003 börjar med "Under de" och slutar med "regeringens budgetarbete" bort ha följande lydelse:

Den statliga styrningen av bostadssektorn genom detaljregleringar, subventioner och skatter har medverkat till de omfattande problem som i dag kan registreras på bostadsmarknaden. Trots nästan dagligen återkommande rapporter i medier och olika utredningar om bostadsbrist, byggkrångel och orimliga skattenivåer syns inga tecken på vilja till förändring och reformering från regeringens sida. De underlag som presenteras i propositionen till regeringens förslag om utgiftsområde 18 under åren 2001–2003 visar tvärtom på att man har för avsikt att införa nya typer av subventioner och tillföra ytterligare medel till det starkt kritiserade stödet till lokala investeringsprogram. Utskottet avvisar regeringens förslag och förordar i stället förändringar inom utgiftsområdet som kan bidra till en väl fungerande bostadsmarknad där utbudet styrs av människors efterfrågan snarare än av statliga regelsystem.

Det är nödvändigt att den avreglering av bostadsmarknaden som inleddes under det borgerliga regeringsinnehavet nu kan fullföljas. Reformeringen av bostadsmarknaden avbröts när den socialdemokratiska regeringen tillträdde

år 1994 och under de senaste åren har utvecklingen gått åt fel håll. Det kan således konstateras att vi i Sverige har högre boendekostnader än i något annat jämförbart land. Skatterna på boendet motverkar rörligheten på marknaden och hindrar ungdomar från att skaffa sig en bostad. Fastighetsskatten utgör en månadshyra av tolv och kommer att stiga ytterligare om frysningen av taxeringsvärdena upphävs. Politiska ingrepp på hyresmarknaden har lett till att hyreshus inte längre kan byggas om normala krav på avkastning skall kunna tillgodoses. Valfriheten mellan de olika upplåtelseformerna på bostadsmarknaden begränsas genom statliga ingrepp.

Det är angeläget öka valfriheten bl.a. genom att tillåta s.k. ägarlägenheter även i Sverige. Regeringen har emellertid hittills inte efterkommit riksdagens beställning om att utreda frågan om en ny boendeform som ger en med äganderätt jämförlig rätt till en enskild lägenhet i ett bostadshus. Utredningen har ännu inte börjat sitt arbete trots att det gått över ett år sedan riksdagens beslut i frågan.

Bostadsutskottet anser att det nu är hög tid att vidta de åtgärder som krävs för att uppnå en fungerande bostadsmarknad som styrs av människors efterfrågan och inte av subventioner, detaljregleringar och politiska ingrepp. Förslaget om preliminär ram för utgiftsområde 18 i Moderata samlingspartiets partimotion 1999/2000:Fi12 utgår från att åtgärder med denna inriktning skall vidtas under åren 2001–2003. Dessa förslag innebär även att besparingar uppnås inom utgiftsområde 18. En successiv sänkning av fastighetsskatten ger utrymme för en snabbare nedtrappning av räntebidragen. Förenklingar i olika regelsystem och en minskad statlig detaljstyrning ger sänkta kostnader för Boverket. En avgränsning av bostadsbidragen till att endast gå till barnfamiljer ger sänkta kostnader. På längre sikt kan bostadsbidragen växlas mot lägre skatt. En avveckling av stödet till de lokala investeringsprogrammen ger besparingar på statsbudgeten samtidigt som stödets dokumenterat negativa effekter upphör.

Utskottet tillstyrker med hänvisning till det nu anförda Moderata samlingspartiets partimotion 1999/2000:Fi12 yrkande 6 i motsvarande del. Regeringens förslag, liksom övriga motionsyrkanden, avstyrks.

2. Den preliminära ramen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003

Ulf Björklund (kd) och Annelie Enochson (kd) anser att den del av bostadsutskottets yttrande som under rubriken Den preliminära ramen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003 börjar med "Under de" och slutar med "regeringens budgetarbete" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar vad som i Kristdemokraternas partimotion anförts om reformbehovet inom utgiftsområde 18. Bostadsbidragen bör således förstärkas och göras mer rättvisa. Det kan ske genom att de individuella inkomstgränserna slopas och genom att de snäva regler för den bidragsgrundande bostadsytan som infördes år 1997 ändras. Stödet till de barnfamiljer som har den mest utsatta ekonomiska situationen bör förbättras genom att den barnrelaterade delen av bostadsbidraget höjs med 100 kr per barn.

Genom en sänkning av fastighetsskatten skapas förutsättningar för en något snabbare avtrappning av räntebidragen än vad regeringsförslaget utgår från.

De lokala investeringsprogrammen har utsatts för stark kritik. Det statliga stödet till programmen bör avvecklas snarast. I stället bör medel omfördelas bl.a. till åtgärder för att komma till rätta med de kontinuerligt ökande problemen med allergier. Samhället måste ta sin del av ansvaret för att särskilt de miljöer där barn och ungdomar vistas dagligen inte är hälsovådliga. Ett nytt anslag om 100 miljoner kronor bör inrättas för stöd till förbättrad inomhusmiljö och allergisanering av bostäder, skolor m.m.

Samhällsbyggandet måste bättre anpassas efter de handikappades livssituation. I dag finns det emellertid stora brister i kunskapen om villkoren för de handikappade hos de yrkesgrupper som planerar den byggda miljön. Medel bör därför avsättas för handikappkunskap vid våra högskolor och då i första hand till arkitektutbildningen. Ett nytt anslag om 25 miljoner kronor under år 2001 bör inrättas för detta ändamål.

Utskottet ställer sig positivt till att ett stöd inrättas för byggande av studentbostäder. Stöd villkoren bör dock utformas på ett något annorlunda sätt än vad regeringen avsett. Om bidraget i stället ges med 10 % av bidragsunderlaget för räntebidrag skapas ett incitament för byggande av något större studentlägenheter.

Sammantaget innebär de ovan redovisade åtgärderna inom utgiftsområde 18 att den preliminära ramen bör fastställas i enlighet med förslaget i motion 1999/2000:Fi13 (kd) yrkande 3. Regeringens förslag, liksom övriga aktuella motionsyrkanden, avstyrks.

3. Den preliminära ramen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003

Rigmor Stenmark (c) anser att den del av bostadsutskottets yttrande som under rubriken Den preliminära ramen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003 börjar med "Under de" och slutar med "regeringens budgetarbete" bort ha följande lydelse:

Bostadspolitiken bör inriktas på att skapa förutsättningar för en väl genomtänkt samhällsplanering och en god bostadsförsörjning. Viktiga inslag i detta arbete är att finna former för att öka miljöhänsynen i planeringen. Vidare måste jämställdhetsaspekterna beaktas i alla planeringssammanhang liksom de sociala frågorna, barnens behov och tillgängligheten för funktionshindrade. Det måste skapas förutsättningar för att bygga bra bostäder till rimliga kostnader.

Vad gäller den preliminära ramen för utgiftsområde 18 under åren 2001–2003 anser utskottet att vissa besparingar kan göras genom en avveckling av det statliga stödet till lokala investeringsprogram. Omfattande kritik mot den hittillsvarande medelsfördelningen har framkommit i flera granskningar av verksamheten. Granskningarna visar bl.a. att de förväntade miljöeffekterna av stödet i många fall har överskattats. De medel som beräknats för stödet till lokala investeringsprogram bör därför användas på ett för miljön mer kostnadseffektivt sätt. Ett sådant sätt är att upprätta s.k. klimatpolitiska program i

enlighet med förslaget i Centerpartiets partimotion. Medel för denna verksamhet bör beräknas inom utgiftsområde 20.

1999/2000:BoU9y

Utskottet ställer sig således bakom förslaget i Centerpartiets partimotion 1999/2000:Fi14 yrkande 17 om att begränsa ramen för utgiftsområde 18 under åren 2001–2003 och i stället avsätta medel för en offensiv miljöinsats inom utgiftsområde 20. Regeringsförslaget, liksom övriga motionsyrkanden, avstyrks.

4. Fastighetsskatten

Knut Billing (m), Inga Berggren (m), Carl-Erik Skårman (m) och Ewa Thälén Finné (m) anser att den del av bostadsutskottets yttrande som under rubriken Fastighetsskatten börjar med ”Bostadsutskottet kan” och slutar med ”i frågan” bort ha följande lydelse:

Fastighetsskatten är i dag den enskilt största utgiftsposten för många småhusägare. Som dagens fastighetsbeskattning är utformad riskerar även helt vanliga småhus att bli åsatta mycket höga taxeringsvärden med åtföljande hög skatt. Mest påtagligt är detta i vissa attraktiva lägen där efterfrågan på fritidshus drivit upp taxeringsvärdena på permanentbostäder till mycket höga nivåer. Fastighetsskatten kan därmed resultera i att människor med normalinkomster tvingas sälja sina hus. För dem som bor i flerbostadshus innebär fastighetsskatten ofta en kostnad motsvarande en hel månadshyra. I enlighet med förslaget i motion 1999/2000:Fi39 (m) måste därför fastighetsskatten successivt avvecklas.

Under de tre närmaste åren bör skattesatsen i ett första steg sänkas till 1,2 % år 2001 och sedan med ytterligare 0,1 procentenhet för vart och ett av åren 2002 och 2003. Dessutom bör de regionala skillnaderna i fastighetsbeskattningen lindras genom att markvärdet inte tas upp till beskattning fullt ut. Endast hälften av markvärdet bör ingå i skatteunderlaget. En omfattande och berättigad oro har under den senaste tiden kommit till uttryck vad gäller konsekvenserna för landets fastighetsägare om frysningen av taxeringsvärdena som planerat upphör år 2001. Riksdagen bör därför redan nu klargöra att frysningen skall behållas.

Vad utskottet nu med anslutning motion 1999/2000:Fi39 (m) yrkande 3 anfört om fastighetsbeskattningen bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilda yttranden

1. Fastighetsskatten

Ulf Björklund (kd) och Annelie Enochson (kd) anför:

Vi står givetvis bakom de ställningstaganden om fastighetsskatten som redovisas i vår partimotion 1999/2000:Fi13. Fastighetsbeskattningen ger med sin nuvarande utformning i många avseenden orimliga effekter. Det gäller exempelvis de höga skattenivåer som drabbar skärgårdsbefolkningen och fastboende i andra områden som är attraktiva för fritidsbebyggelse. Det gäller

även de dubbelbeskattnings effekter som uppkommer tillsammans med förmögenhetsskatten.

Kristdemokraterna anser att fastighetsskatten på sikt bör göras om till en kommunal avgift. I avvaktan på en sådan reform bör fastighetsskatteuttaget begränsas under de närmaste åren. Taxeringsvärdena bör frysas varaktigt. Endast en tredjedel av markvärdet överstigande 150 000 kr bör läggas till grund för skatteuttaget. Fastighetsskatten för hyreshus bör varaktigt sänkas till 1,2 % från år 2001. Skatten för egnahem bör sänkas till 1,3 % år 2002 och till 1,2 % år 2003.

2. Fastighetsskatten

Rigmor Stenmark (c) anför:

Fastighetsbeskattningskommitténs slutbetänkande lämnar flera avgörande frågor om den framtida bostadsbeskattningen olösta. I andra frågor har lösningar föreslagits som kan leda till krångliga system med betydande marginaleffekter. Det gäller exempelvis problemen för fastboende i områden som är attraktiva för fritidsbebyggelse. I avvaktan på att ett långsiktigt godtagbart system för bostadsbeskattning kan utarbetas bör, som förordats i Centerpartiets partimotion, den nuvarande frysningen av taxeringsvärdena behållas efter år 2000. Budgetarbetet bör även utgå från förutsättningen att skattesatsen skall sänkas under den kommande treårsperioden.

Till finansutskottet.....	1
Sammanfattning.....	1
Propositionen.....	1
Motionerna	1
Utskottet	2
Den preliminära ramen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003	2
Fastighetsskatten.....	5
Avvikande meningar.....	6
1. Den preliminära ramen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003 (m)	6
2. Den preliminära ramen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003 (kd).....	7
3. Den preliminära ramen för utgiftsområde 18 åren 2001–2003 (c).....	8
4. Fastighetsskatten (m)	9
Särskilda yttranden	9
1. Fastighetsskatten (kd)	9
2. Fastighetsskatten (c).....	10